

CO Z POSTĘPOWANIEM SĄDOWYM, W RAMACH KTÓREGO ZAWARTO UGODĘ?

Zawarcie ugody w zakresie całego przedmiotu objętego postępowaniem sądowym może doprowadzić do umorzenia tego postępowania. Gdyby w odniesieniu do tej samej sprawy którakolwiek ze stron postępowania wystąpiła jeszcze raz do sądu, druga strona może podnieść zarzut powagi rzeczy ugodzonej, co spowoduje oddalenie powództwa.

CZY JEST MOŻLIWA MEDIACJA W SPRAWACH Z ZAKRESU PRAWA PRACY?

Tak. Ma ona na celu zażegnanie konfliktu między pracodawcą i pracownikiem. Bezpośrednio po wniesieniu powództwa sąd pracy podejmuje czynności, które mają przede wszystkim na celu wyjaśnienie stanowisk stron oraz skłonienie ich do pojednania i zawarcia ugody. Jeżeli strony przed wystąpieniem do sądu nie podjęły próby zawarcia ugody, sąd może skierować je do mediacji, która zostanie przeprowadzona w oparciu o opisane wcześniej zasady.

JAKIE SĄ KOSZTY MEDIACJI?

Koszty mediacji ponoszą strony. Są one zazwyczaj ponoszone po połowie, chyba że strony ustalą inny sposób rozliczeń. W postępowaniu mediacyjnym, do którego doszło na podstawie postanowienia sądu wysokość wynagrodzenia mediatora w sporach niemajątkowych wynosi 60 zł za pierwsze posiedzenie mediacyjne, a za każde następne posiedzenie - 25 zł. Jeśli postępowanie dotyczy praw majątkowych, wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu (nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 1.000 zł). Mediator ma także prawo do zwrotu wydatków związanych z prowadzeniem mediacji (np. koszty korespondencji, telefonów). Do kosztów mediacji dolicza się też podatek VAT.

Jeśli dojdzie do zawarcia ugody, która jest wynikiem mediacji, strona otrzyma zwrot 75% opłaty sądowej, którą zapłaciła wnosząc sprawę do sądu.

W przypadku mediacji, do której doszło nie na podstawie postanowienia sądu, wysokość wynagrodzenia mediatora i zwrot jego wydatków wynikają z cennika ośrodka mediacyjnego lub strony uzgadniają je razem z mediatorem przed rozpoczęciem mediacji. Od ponoszenia kosztów mediacji strona nie może zostać zwolniona, nawet jeśli korzysta ze zwolnienia od kosztów sądowych.

Mediacja jest jednym z dobrowolnych sposobów rozwiązywania konfliktów. Daje możliwość nawiązania dialogu pomiędzy równymi stronami, wyjaśnienia spornych kwestii i nawiązania porozumienia. Mediacja prowadzona jest przez bezstronnego i neutralnego mediatora. Postępowanie mediacyjne jest poufne. Dzięki zawarciu ugody można przyspieszyć postępowanie oraz zaoszczędzić koszty. Przystąpienie do mediacji nie wiąże się z obowiązkiem zawarcia ugody.

ZAMIĄST BUDOWAĆ MUR PRZYSTĄP DO MEDIACJI

MEDIACJA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM I W SPRAWACH Z ZAKRESU PRAWA PRACY

DLACZEGO WARTO:

- Mediacja stwarza stronom szansę na szybkie, tanie i ostateczne rozwiązanie ich sporu w formie polubownego porozumienia
- Mediacja pozwala także na utrzymanie wzajemnych relacji
- Mediacja umożliwia zachowanie korzystnego wizerunku
- Mediacja sprzyja obniżeniu poziomu negatywnych emocji oraz zrozumieniu potrzeb własnych i drugiej strony, a przez to zmniejsza obciążenie psychiczne

Więcej na temat mediacji można dowiedzieć się ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości:

ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/mediacje

**MASZ PRAWO
DO MEDIACJI**

CZYM JEST MEDIACJA?

MEDIACJA umożliwia ugodowe zakończenie sporu powstałego między stronami. W jej trakcie strony, w obecności mediatora, przedstawiają swoje stanowiska oraz wypracowują rozwiązanie sporu. Mediacja możliwa jest tylko w sprawach, w których prawo dopuszcza zawarcie ugody, np. w sprawach o:

- zapłatę
- dział spadku
- zniesienie współwłasności
- zadośćuczynienie

MEDIACJA nie jest dopuszczalna w sprawach m.in. o: stwierdzenie nabycia spadku i ubezwłasnowolnienie. Mediacja nie jest także możliwa w postępowaniu nakazowym i upominawczym. **MEDIACJA** jest dobrowolna. Biorą w niej udział strony sporu oraz wskazane przez nich osoby (np. pełnomocnicy), ale za zgodą obu stron i mediatora. Mediacja nie może być przeprowadzona, jeżeli którakolwiek ze stron odmówi w niej udziału lub cofnie wyrażoną zgodę.

MEDIACJA przynosi korzyść:

- **powodowi** pozwala na szybkie rozstrzygnięcie jego sprawy
- **pozwanemu**, który może wynegocjować korzystne dla siebie warunki

Ponadto, zawierając ugodę, obie strony mogą zaoszczędzić koszty postępowania sądowego. Jeżeli w procesie sądowym nie dojdzie do zawarcia ugody, koszty poniesie co do zasady strona przegrywająca.

MEDIACJA może zostać przeprowadzona zarówno przed wniesieniem sprawy do sądu, jak i w trakcie postępowania sądowego. Co ważne, **wszczęcie mediacji przerywa bieg terminu przedawnienia roszczenia**.

KIM JEST MEDIATOR?

MEDIATOR jest osobą kompetentną i fachową, posiadającą umiejętności prowadzenia mediacji w sprawach cywilnych. Mediator pomaga stronom określić sporne zagadnienia oraz wypracować satysfakcjonujące obie strony rozwiązanie. Strony w umowie o mediację mogą wskazać konkretnego mediatora lub sposób jego wyboru. Jeżeli strony do mediacji kieruje sąd, to on wskaże mediatora (z listy stałych mediatorów). Strony mogą jednak wybrać inną osobę. Mediator tylko z ważnych powodów może odmówić prowadzenia mediacji między stronami, które się do niego zgłoszą, bądź zostaną skierowane przez sąd. Mediator dba o równe traktowanie stron. Powinien czuć nad tym, aby strony traktowały się nawzajem z szacunkiem i godnością. W przypadku wątpliwości co do bezstronności można zwrócić się o jego zmianę. Listy stałych mediatorów prowadzą organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie, mogą one także tworzyć ośrodki mediacyjne. Listy zawierające nazwiska mediatorów znajdują się w każdym sądzie okręgowym.

MEDIATOR pomagając stronom w rozmowie na temat sporu i w wypracowaniu przez nie rozwiązania powinien zachować bezstronność, i być neutralnym.

Przebieg mediacji jest poufny.

Mediator:

- jest zobowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się podczas prowadzenia mediacji
- nie może być przesłuchany jako świadek w sprawie, w której prowadził mediację, chyba że strony zwołią go z obowiązku zachowania tajemnicy
- może – będąc upoważniony przez sąd na wniosek stron – zapoznać się z aktami sprawy

Strony mogą rozpocząć mediację, jeżeli:

- powstał między nimi spór, a wcześniej została zawarta umowa o mediację lub
- jedna ze stron wystąpiła do mediatora z wnioskiem o mediację, a druga strona wyraziła na mediację zgodę lub
- zostaną skierowane do mediacji przez sąd

Umowa o mediację powinna określać przedmiot mediacji i osobę mediatora. We **wniosku o mediację** należy oznaczyć: strony, żądanie i okoliczności, które je uzasadniają, a także należy go podpisać i dołączyć spis załączników (w tym umowę o mediację, jeśli została zawarta).

Sąd z własnej inicjatywy może skierować strony do mediacji wyłącznie jeden raz. Jeżeli nie przyniosła ona rezultatów, strony mogą samodzielnie zainicjować kolejną mediację przez wystąpienie z wnioskiem o jej przeprowadzenie.

ILE TRWA MEDIACJA?

Sąd, kierując strony do mediacji, określi czas jej trwania na okres do jednego miesiąca. Termin ten może zostać przedłużony tylko na wniosek stron.

JAK PRZEBIEGA MEDIACJA?

- mediator niezwłocznie kontaktuje się ze stronami w celu ustalenia dogodnego terminu i miejsca posiedzenia mediacyjnego (nie może to być budynek sądu, siedziba albo mieszkanie stron)
- posiedzenie mediacyjne nie musi się odbyć, jeśli strony lub jedna z nich tego nie chce, wówczas mediator spotka się kolejno, indywidualnie z każdą ze stron i będzie pośredniczył w rozmowie między nimi
- z przebiegu mediacji mediator sporządzi protokół. Jeżeli strony zawarły ugodę, zostanie ona wpisana do protokołu lub do niego dołączona. Mediator niezwłocznie po zakończeniu mediacji przekazuje protokół do właściwego sądu oraz doręcza jego odpis stronom

CO TO JEST UGODA?

To umowa zawarta między stronami sporu (konfliktu), w której określone są wzajemne prawa i obowiązki stron. W ugodzie można określić m.in.:

- w jakim terminie zostanie spłacony dług
- jaka będzie wysokość rat czy też odsetek
- sposób podziału rzeczy, która wcześniej była współwłasnością stron
- zasady ponoszenia kosztów postępowania sądowego (w tym koszty mediacji)

Należy pamiętać, że treść ugody muszą zaakceptować obie strony!

Strony nie mają obowiązku zawierania ugody podczas mediacji. Jeżeli nie dojdzie do zawarcia ugody, nie są związane propozycjami wzajemnych ustępstw, czy oświadczeniami składanymi przed mediatorem i nie mogą się na nie powoływać przed sądem. Strony mogą nadal dochodzić swoich praw w postępowaniu sądowym.

CZY UGODĘ ZATWIERDZA SĄD?

Jeżeli strony zawarły ugodę, zostaje ona dołączona do protokołu. Mediator informuje strony, że przez podpisanie ugody wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie. Mediator przekazuje protokół wraz z ugodą do właściwego sądu oraz doręcza stronom odpis protokołu. Sąd niezwłocznie przeprowadza postępowanie, co do zatwierdzenia lub nadania klauzuli wykonalności dla ugody zawartej przed mediatorem. Sąd odmówi zatwierdzenia ugody lub nadania jej klauzuli wykonalności w całości lub w części, gdy uгода jest:

- sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego
- zmierza do obejścia prawa
- niezrozumiała lub zawiera sprzeczności
- sprzeczna ze słusznym interesem pracownika

Uгода zawarta przed mediatorem, którą sąd zatwierdził przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym w rozumieniu przepisów o egzekucji.

CZY MOŻNA EGZEKWOWAĆ UGODĘ W KRAJACH UE?

Ugody sądowe zawierane w większości spraw cywilnych (np. o zapłatę), które zostały już zatwierdzone przez sąd, mogą być przez sąd, na wniosek wierzyciela, opatrzone zaświadczeniem **Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego**. Dzięki temu możliwe będzie wyegzekwowanie zawartej ugody za granicą bez konieczności powtarzania postępowania sądowego.

ZAMIAST BUDOWAĆ MUR
PRZYSTĄP DO MEDIACJI

MASZ PRAWO
DO MEDIACJI

MEDIACJA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM
I W SPRAWACH Z ZAKRESU PRAWA PRACY